

KREHKOSŤ FRAGILITY

DIVADELNÁ NITRA
23 – 28 SEPT
Medzinárodného festivalu
International Theatre Festival 2022

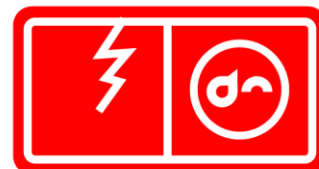
TLAČOVÁ SPRÁVA

29. 9. 2022

Divadelná Nitra 2022 posunula festival do novej etapy s dobrou správou: Ľudia do divadla chodiť nezabudli

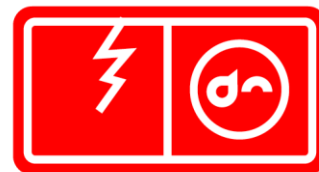
Do prípravy 31. ročníka Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra sa jeho organizátori pustili s rešpektom. Pandémia zmenila naše zabehnuté návyky. Divadlo je však stále súčasťou našich životov, aj keď si vstupenky na predstavenia už nekupujeme vo veľkom predstihu. A tak sa aj po 31. raz mohlo v meste pod Zoborom oslavovať umenie. Divadelná Nitra v roku 2022 poskytla po dvoch koronových ročníkoch počas šiestich dní plnohodnotnú príležitosť na znovuobjavovanie spoločenského života a radosti zo vzájomného kontaktu.

Prvým úspechom je podľa riaditeľky Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra **Dariny Károvej samotný fakt, že sa festival uskutočnil: „Naživo. A bez akejkoľvek zmeny programu. Navyše sa potvrdil jeho medzinárodný charakter. V hlavnom programe sa predstavilo 15 inscenácií v produkcii 10 krajín. A medzinárodný projekt kritickej reflexie priviedol do Nitry účastníkov takisto z 10 krajín, z ktorých 5 bolo iných ako v programe. Také zastúpenie zo zahraničia na Divadelnej Nitre ešte nebolo. A väčšina zahraničných tvorcov sa predstavila na Slovensku po prvý raz. Programom sa dokonale naplnil podtitul festivalu – krehkosť. Videli sme príbehy z vojny, traumy z detstva, osudy ľudského tela, výzvy na ochranu prírody. A čo je najdôležitejšie, tieto vážne, mnoho rás tabuizované témy, podané nezvyčajnými scénickými prostriedkami, silne oslovili publikum.“** Riaditeľka priznala, že pred začiatkom festivalu sa obávala nízkej návštevnosti, keďže predaj vstupeniek dlhšie stagnoval. **„Ukázalo sa však, že ľudia do divadla chodiť nezabudli. Skutočne chcem vyzdvihnúť divákov,**

ktorí dotvorili atmosféru Divadelnej Nitry. Akoby sa po pandémie stali vnímavejšími k neuveriteľnej krehkosti bytia – človeka, spoločnosti, prírody. Za to, že menšie sály boli pri všetkých predstaveniach plné do posledného miesta, veľmi ďakujeme všetkým účinkujúcim, influencerom, kolegom z divadiel a médiám, ktoré uverejňovali správy o festivale,“ dodala Darina Kárová.

Pätnásť inscenácií hlavného programu – 7 slovenských a 8 zahraničných, celkovo z produkcie tvorcov z 10 krajín – videlo dovedna 2 346 divákov. Po prvý raz predstavili svoje diela na Slovensku Matija Ferlin, Pablo Figaldo, László Göndör a Viktor Černický, prvýkrát na Divadelnej Nitre účinkovali Paweł Sakowicz (Poľsko), Adrien Hódová (Maďarsko), Róbert Lucskay a Lukáš Bobalik zo Slovenska. Nové mená podľa kurátora hlavného zahraničného programu **Jána Šimka** splnili očakávania: *„Som veľmi prekvapený tým, ako ich festivalové publikum prijalo. Zdá sa mi, že na festivale boli opäť diváci, ktorí radi vidia aj nové mená, ktorí sa nepotrebujú spoliehať na etablované súbory, tvorcov alebo formy. Boli veľmi otvorení, prijali veci, ktoré považujem v slovenskom prostredí za pomerne náročné, resp. také divadelné a performatívne tvary, na ktoré miestne publikum určite nie je zvyknuté.*“ Hoci kurátori týmto výberom zariskovali, vyplatilo sa to. *„Pokoronová divadelná situácia sa veľmi zmenila a tvorcovia premýšľajú nad svojím novým vzťahom k divadlu ako k nejakému médiu umeleckej výpovede. A to sa udialo aj u divákov. Mám dojem, že ľudia prichádzajú na festival, pretože hľadajú iné ako zábavné divadlo, že hľadajú divadlo ako prostriedok na reflexiu sveta. A to nemusí byť iba vážne, mali sme tu aj komediálne formy alebo podoby divadla. Neboli celkom ,na prvú‘ a myslím si, že sa to publiku páčilo,*“ dodal Šimko s tým, že je to pre divadelnú scénu dobrá správa. Špecifikom tohto ročníka Divadelnej Nitry bolo, že sa festival stal akýmsi laboratóriom, keď sa počas jeho trvania dotvárali tri predstavenia: **Kronika vojny, nenávisti a lásky, Virtual Ritual** a **Prima**. Vďaka nim sa na javisku festivalu objavili aj miestni umelci i verejnosť, ktorí dostali možnosť pracovať s profesionálmi zo zahraničia.

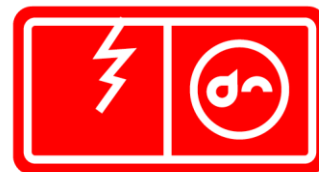
Dvadsaťdeväť podujatí sprievodného programu organizoval samotný festival, ďalšiu desiatku ponúkli spoluorganizátori; z ich celkového počtu bolo 9 podujatí venovaných deťom. **„Najviac sa ich tradične koncentrovalo do festivalového víkendu, ktorého súčasťou bola po niekoľkoročnej prestávke aj Nitrianska biela noc. Počas nej mohli návštevníci bližšie spoznať novovzniknuté kultúrne a kreatívne centrá v Nitre (Domof Creativity, Kreatívne centrum Nitra, bod.K7), vychutnať si na námestí koncert speváčky Katarzie či vernisáž plagátov ukrajinského grafika Mykolu Kovalenka, žijúceho na Slovensku. Ani nedeľný dážd' nakoniec nebol zásadnou prekážkou. Koncert skupiny Vrbovskí víťazi v bode.K7 a predstavenie Divadla Tuš Dievčatko s obrovskou fantáziou vo foyer DAB v Nitre získali v interiéroých priestoroch omnoho silnejšie prepojenie s publikom,“** skonštatoval dramaturg sprievodného programu **Miroslav Zwiefelhofer**. Do sprievodného programu bolo zapojených 101 účinkujúcich, navštívilo ho 1 980 ľudí. Okrem tradičných priestorov, ako Svätoplukovo námestie či Synagóga, a spomínaného bodu.K7 sa tento rok sprievodný program Divadelnej Nitry uskutočnil aj v ďalších priestoroch – v Dome Matice slovenskej odohralo predstavenie **Zlodejka kníh Nové divadlo**, v priestoroch štúdia D4 Súkromného konzervatória v Nitre sa odohrala študentská inscenácia **Don Juan sa vracia z vojny**. Špecifickú atmosféru malo tentoraz podujatie **Darujem ti tulipán**. Jeho dlhoročnou súčasťou bol totiž hudobník **Thierry Ebam**. **„Bohužiaľ, Thierry nás opustil. Jeho pamiatke bolo venované úvodné podujatie celého festivalu,“** doplnila koordinátorka projektu **Darujem ti tulipán** Elena Kárová. Projekt Asociácie Divadelná Nitra ponúkol návštevníkom festivalu aj tento rok **Black Box**, v ktorom si skoro stovka návštevníkov vyskúšala život zrakovo znevýhodnených. Okrem toho bolo v rámci projektu zorganizovaných 5 akcií, do ktorých sa zapojilo takmer 70 účastníkov zo Slovenska a z Ukrajiny, pri ich organizácii pomáhalo 5 dobrovoľníkov. Priamo na 31. ročníku Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra pracovalo 45 dobrovoľníkov, z toho 12 chlapcov. Viditeľní boli už pri príchode do Divadla Andreja Bagara v Nitre, kde pomáhali pri prezentácii hostí, no asistovali aj pri výzdobe priestorov a vykonávali množstvo práce v zákulisí, aby všetko fungovalo, ako malo.

Súčasťou Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra sú tradične aj projekty Asociácie Divadelná Nitra: **V4@Theatre Critics Residency**, medzinárodná tvorivá

platforma pre divadelných kritikov do 35 rokov zo Slovenska a zahraničia, a **Ako na divadlo**, neformálne vzdelávanie o divadle. Cieľom **V4@Theatre Critics Residency** je rozvoj kritickej reflexie divadla, sledovanie nových tendencií v oblasti scénického umenia a zároveň zoznámenie sa s analytickými postupmi, ktoré slúžia na reflexiu neraz špecifických a experimentálnych umeleckých diel. V rámci rezidenčného pobytu sa tento rok 14-členná skupina vybraných divadelných kritikov z 8 krajín (Slovensko, Poľsko, Maďarsko, Bosna a Hercegovina, Izrael, Ukrajina, Albánsko, Severné Macedónsko) zúčastňovala na predstaveniach festivalového programu a priebežne ich analyzovala na stretnutiach s lektormi **Stefanom Tiggesom** z Nemecka a **Darkom Lukićom** z Chorvátska. *„Na workshopoch sme veľa diskutovali o tom, čo dnes znamená kritika a aká by mohla byť sila kritického myslenia. Takisto o téme festivalu, o krehkosti. Rozoberali sme aj množstvo sólových projektov, ktoré boli tento rok na festivale,“* prezradil Tigges a Lukić ho doplnil: *„Po dvoch rokoch som si konečne užil normálny ročník festivalu, čo bolo veľmi vzrušujúce. Myslím si, že pre Divadelnú Nitru je tento projekt veľmi prospešný. Je potrebné, aby tu títo mladí kritici z rôznych krajín boli, pretože chodia do divadla, vidia predstavenia, vedia diskutovať.“* Oboch uznávaných teatroológov a divadelných kritikov potešilo veľa mladých ľudí v hľadiskách, čo je podľa nich dobrá správa pre budúcnosť festivalu.

Už po štrnásty raz sa uskutočnil projekt **Ako na divadlo**. Počas šiestich festivalových dní navštívilo jeho 21 účastníkov (5 študentov VŠMU a 16 študentov z dvoch košických konzervatórií) predstavenia hlavného programu festivalu. Súčasťou ich programu boli aj **workshopy pod vedením lektorov** a **diskusie s tvorcami** inscenácií. Lektori, odborníci z divadelnej praxe a teórie **Miroslav Ballay** a **Miklós Forgács** im radili, ako sa kriticky pozeráť na divadlo, predstavili im súčasné trendy v oblasti scénického umenia a zoznámili ich s analytickými prístupmi hodnotenia umeleckých diel. *„Debatovali sme o pozícii textu v súčasných divadelných postupoch, o pozícii herca a dotkli sme sa aj veľmi dôležitej tematiky, ktorou je jazyk súčasného divadelného umenia,“* povedal Miroslav Ballay, vysokoškolský pedagóg oddelenia kulturológie Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Účastníci sa stretli aj so skupinou mladých zahraničných divadelných kritikov, čo im umožnilo

konfrontovať sa s iným videním umeleckej výpovede a zoznámiť sa s aktuálnymi trendmi výskumu súčasného divadla. „**Skupina účastníkov bola veľmi rôznorodá, ale napokon sa táto zmes ukázala ako veľmi prínosná. V chuti komunikovať a v odhodlanosti sú rozdiely a u vysokoškolákov je viditeľná istá rutina, ale s troškou trpezlivosti a empatie sa oplatilo počkať si aj na názory tých spočiatku tichších,**“ dodal Miklós Forgács, dramaturg Divadla Thália Košice, ktorý mal na Divadelnej Nitre premiéru v pozícii lektora.

Štatistické údaje z 31. ročníka Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra

Počet hlavných spoluorganizátorov: 3

Počet spoluorganizátorov: 13

Počet donorov: 22

Počet mediálnych partnerov: 16

Počet partnerov: 24

Počet členov štábu: 30

Počet účinkujúcich v hlavnom programe: 44

Počet inscenácií v hlavnom programe spolu: 15

Počet zahraničných inscenácií v hlavnom programe: 8

Počet slovenských inscenácií v hlavnom programe: 7

Krajiny hlavného programu: 10

Počet divákov na predstaveniach hlavného programu: 2 346

Počet akcií sprievodného programu: 29

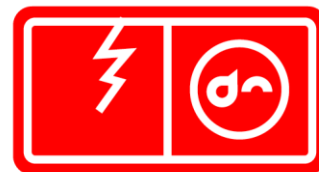
Počet účinkujúcich v sprievodnom programe: 101

Počet návštevníkov sprievodného programu: 1 980

Počet akreditovaných novinárov: 16

Počet dobrovoľníkov: 45

KREHKOSŤ/ FRAGILITY

Záštitu nad Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra 2022 prevzali predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor mesta Nitra Marek Hattas.

Hlavný organizátor

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, mesto Nitra

Spoluorganizátori

Botanická záhrada pri SPU v Nitre, Domof Creativity, Kníhkupectvo, antikvariát a libresso Pod Vrškom, Krajské osvetové stredisko v Nitre, Kreatívne centrum Nitra, Mareena, Nitrianska galéria, Nitrianske kultúrne dedičstvo, o. z., Ponitrianske múzeum v Nitre, Spojená škola internátna pre žiakov so zrakovým postihnutím, Bratislava, Vila K, o. z., Základná škola kniežaťa Pribinu, Základná umelecká škola Jozefa Rosinského

Projekty Asociácie Divadelná Nitra podporili

Hlavní mediální partneri

Partneri

